

Innhold

Innledning.....	4
Hva er en kommunal planstrategi	4
Planstrategi og planprogram	4
Kommunens plansystem	4
Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel	5
Overordnede føringer.....	6
FNs bærekraftsmål	6
Nasjonale forventninger.....	7
Regionale føringer	9
Kommunale planer og føringer	10
Utviklingstrekk.....	10
Befolkningsutvikling	10
Bosettingsmønster.....	11
Boligsosiale forhold	12
Arbeidsmarked og næringsliv.....	13
Ringebu sentrum	13
Fåvang sentrum	13
Kompetanse.....	14
Klima og miljø.....	14
Natur- og kulturverdier.....	14
Transport og kommunikasjon	15
Attraktivitet og tettstedsutvikling.....	15
Folkehelse.....	16
Rus og psykisk helse	16
Utfordringsbilde.....	17
Barnehage og skole	17
Helse og omsorg.....	18
Helse og mestring.....	19
Rus og psykiske helse.....	19
Flyktningetjenesten	20
Kultur	21
Arealbruk	22
Eiendom.....	24
Vei, vann og avløp.....	25
Digitalisering.....	26

Næring.....	26
Planbehov.....	28
Interkommunale planer.....	28
Kommunale planer	31
Kommuneplanens samfunnsdel	31
Arealplaner	31
Næring, miljø, idrett og kultur	33
Tekniske planer	35
Beredskapsplaner	36
Eiendom.....	36
Helse og omsorg	37
Helse og mestring.....	38
Oppvekst.....	38
Kommuneadministrasjon	39
Sentrale reguleringsplaner	40
Prioritert planoversikt	41
Kilder	42

Innledning

Hva er en kommunal planstrategi

I 2008 kom ny plan- og bygningslov (pbl) som krever at alle kommuner minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien skal fungere som et overordnet plandokument for alt som skjer innenfor kommunal forvaltning. Den setter overordnede rammer for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, kommunedelplaner, samt tema- og sektorplaner. Hensikten er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp, eller videreføre innenfor neste 4-års periode, for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen.

Kommunal planstrategi er kommunestyrets hjelpemiddel for å drøfte utviklingstrekk og utfordringer i kommunen, samt å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Dette innebærer at planstrategien skal ta stilling til om kommuneplanen skal revideres helt, delvis eller videreføres uten endringer. Videre skal det tas stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye sektor-, tema- eller arealplaner i valgperioden, samt om gjeldende planer bør revideres eller oppheves. Det er ikke krav om å sende planstrategien på høring, men det skal kjøres innspillsrunder både internt i kommunen, samt hos regionale og statlige myndigheter. Dette for å sikre at alle gjeldende behov- og krav er tatt med. Forslaget til vedtak av den kommunale planstrategien skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Planstrategi og planprogram

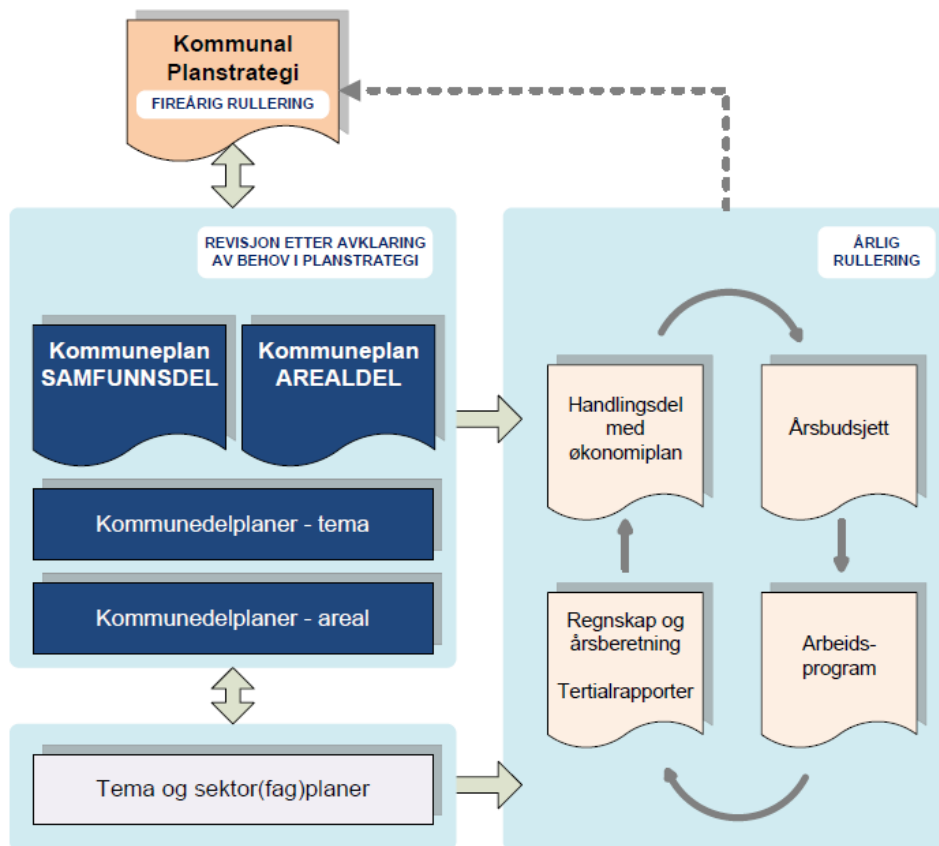
Gjeldende kommunal planstrategi for Ringebu kommune ble vedtatt 29.06.2021 og gjelder for 2021-2024. Her ble det vedtatt at kommuneplanens arealdel skulle rulleres med oppstart i 2023.

Utarbeidelse av ny planstrategi for 2024-2027 vil skje samtidig med oppstart av arbeidet med kommuneplanens arealdel. Behandlingen og vedtak av planstrategien vil dermed skje samtidig som planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn. Planstrategien vil for kommende planperiode være første steget i prosessen mot ny arealdel, men vil også danne grunnlaget for kommunens videre arbeid innenfor de ulike sektorene de neste fire årene.

Kommunens plansystem

Det øverste styringsdokumentet i kommunen er kommuneplanen. Kommuneplanen angir det langsiktige og overordnede utviklingsretning i kommunen og skal ivareta det langsiktige perspektivet. Andre planer og dokumenter skal bidra til å gjennomføre målene som kommuneplanen fastsetter.

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og arealdel, som sammen skal ivareta statlige, regionale og kommunale mål, interesser og oppgaver. Økonomiplan med årsbudsjetter utgjør kommuneplanens handlingsdel. Økonomiplanen i tillegg til årsbudsjett, arbeidsprogram, regnskap og årsberetning gjennomgår årlige rullinger. Kommunens plansystem er illustrert i figur 1 under.

Figur 1: Det kommunale plansystemet (Miljøverndepartementet, 2011)

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Kommuneplanen skal være et retningsgivende og tydelig styringsverktøy for kommunens politikere og administrasjon. Kommuneplanen omhandler kommunens samfunnsmessige og arealmessige hovedutfordringer. Samfunnsdelen redegjør for mål, utviklingstrekk og satsingsområder i kommunen. De satsingsområdene som blir vedtatt i samfunnsdelen, vil legge føringer for hvordan kommunens areal skal brukes. Arealdelen følger opp disse føringene ved avsetting av areal til konkrete formål og gir slik juridisk bindende arealbruk. Samfunnsdelen følges opp av en handlingsdel som fastsetter kommunens prioritering av planleggings- og samarbeidsoppgaver, ressurser, samt konkretiserer tiltak innenfor de økonomiske rammene.

I tillegg til kommuneplanens arealdel kan det utarbeides planer basert på ulike tema,

virksomhetsområder eller geografiske områder. Slike planer utarbeides der det er behov for mer detaljert planlegging. Reguleringsplaner er alltid basert på et geografisk område og er det mest detaljerte nivået av arealplaner i det norske plansystemet.

Overordnede føringer

Det ligger en rekke føringer til grunn for det kommunale planarbeidet. Dette innebærer nasjonale, regionale og kommunale føringer, samt føringer fra internasjonale avtaler. Videre under presenteres noen av de viktigste føringene som ligger til grunn for planstrategien.

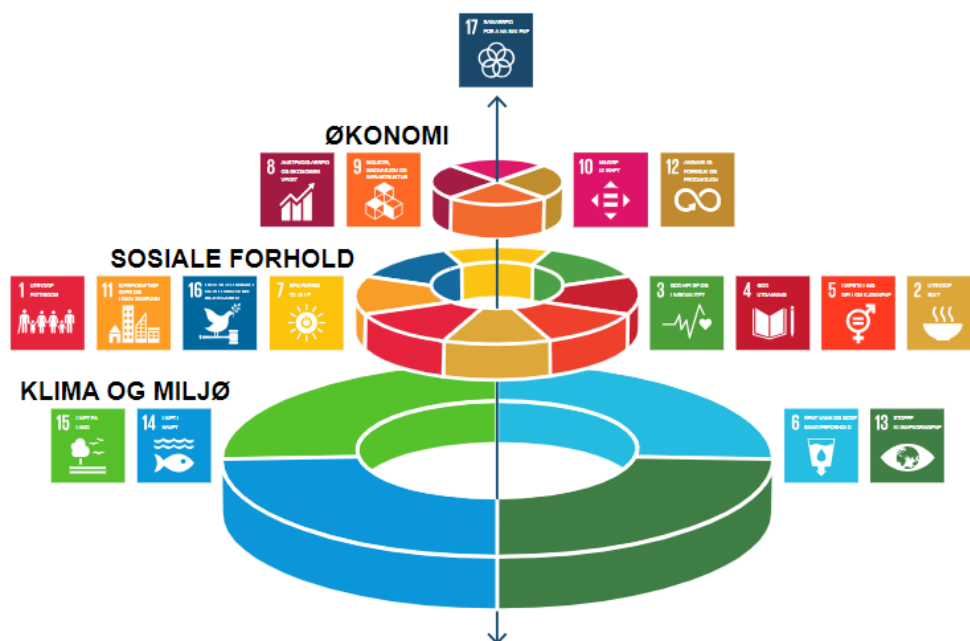
FNs bærekraftsmål

FN vedtok 17 bærekraftsmål i 2015 (se figur 2). Målene skal tjene som en felles arbeidsplan for verdens land for å bekjempe ulikhet, utrydde fattigdom og stoppe klimaendringer innen 2030. For å lykkes i å nå målet, må internasjonale organisasjoner, nasjonale, regionale og lokale myndigheter, interesseorganisasjoner og privat næringsliv samarbeide. Stortinget vedtok en nasjonal handlingsplan for arbeidet mot å nå bærekraftsmålene i 2022. Handlingsplanen setter de globale bærekraftsmålene inn i en norsk kontekst og peker ut retningen for det norske arbeidet med å nå bærekraftsmålene. Bærekraftsmålene ligger til grunn for *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027* som oppstiller hvordan målene kan følges opp i norsk forvaltning. Nasjonal handlingsplan presiserer at kommuner og fylkeskommuner er viktige aktører i realiseringen av en bærekraftig samfunnsutvikling og som har stor innflytelse på lokal og regional utvikling.

Figur 2: FNs bærekraftsmål (FN-sambandet, 2023)

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til menneskene som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine behov. Gjennom de 17 målene og 169 delmålene sees økonomi, miljø og sosial utvikling i sammenheng. De tre bærekraftsperspektivene henger sammen og er avhengig av hverandre (se figur 3). Figuren under synliggjør at klima og miljø er grunnleggende for både sosiale forhold og økonomi.

Figur 3: De tre dimensjonene ved bærekraftig utvikling (FN-sambandet, 2023)

Nasjonale forventninger

Regjeringen vedtok ved kongelig resolusjon 20. juni 2023 *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027*. De nasjonale forventningene peker på oppgaver og interesser som regjeringen mener det er viktig at fylkene og kommunene tar opp i sin planlegging. Forventningene omfatter blant annet:

Samordning og samarbeid i planleggingen:

- Overordnet samfunns- og arealplanlegging skal bygge på nasjonale klima- og miljømål, bærekraftsmålene, lokalt folkestyre og løsninger som styrker bosetting og verdiskaping i hele landet.
- Planer og utredninger tilpasses behovet og overordnede planer holdes oppdatert.
- Det legges til rette for involvering av aktuelle interesser og parter tidlig i planprosessen, samt medvirkning.

- Digitale planregistre holdes oppdaterte. Det tilrettelegges for enkel tilgang til temadata i det offentlige kartgrunnlaget og til plandata i digitalt planregister.
- Kommunene bør utarbeide arealregnskap som del av sitt kunnskapsgrunnlag.

Trygge og inkluderende lokalsamfunn:

- Det tilrettelegges for utvikling av gode lokalsamfunn i by og bygd, i spredtbygde områder og i små tettsteder med tilgang til tjenester og boliger i tråd med kommunale behov og forutsetninger.
- Boliger, arbeidsplasser, næringsvirksomhet, handel og tjenestetilbud lokaliseres for å styrke stedets attraktivitet og bygg opp under sentrumsfunksjoner.
- Boligbygging bør bidra til gode og varierte bomiljøer og boligtilbud for alle.
- Kommunene ser boligplanlegging og kommunens langsiktige økonomi i sammenheng med utviklingen av helse og omsorgstjenester.
- Stedenes særpreg, viktige landskapstrekk og kulturmiljø vektlegges i by- og tettstedsutviklingen. Lokalisering og arealbehov vurderes tidlig i planprosessen ved planlegging av skoler og barnehager.
- Samfunns- og arealplanleggingen brukes som virkemiddel for å forebygge levekårsutfordringer, utjevne forskjeller og sikre en sosial balansert utvikling.

Velferd og bærekraftig verdiskaping:

- Planlegging skal bidra til grønn omstilling av norsk økonomi, lønnsomme arbeidsplasser og bærekraftig verdiskaping i hele landet.
- Det legges til rette for en mer fleksibel og effektiv energibruk.
- Det tilrettelegges for tilstrekkelige næringsarealer med minst mulig negative konsekvenser for samfunn, klima og miljø.
- Det legges til rette for grønne næringer og bærekraftig verdiskaping i tilknytning til randsonene til de store verneområdene og jord- og skogbruk.

Klima, natur og miljø for framtiden:

- Kommunen vurderer om tidligere godkjent arealbruk skal endres med hensyn til naturmangfold, klima, jordvern, reindrift, kulturmiljø, samfunnssikkerhet, klimatilpasning og hensiktsmessig utbyggingsmønster ved revidering av kommuneplanens arealdel.
- Nedbygging og omdisponering av karbonrike arealer unngås så langt som mulig.
- Planlegging sikrer viktig jordbruksareal, naturmangfold, friluftsområder, vannmiljø, kulturmiljø, overordnet grønnstruktur og landskap.
- Kommunale og regionale planer legger til rette for bærekraftig utvikling i fjell og utmark.
- Utbygging avgrenses mot viktige områder for reindrift, landbruk og andre næringer, samt mot sammenhengende natur- og friluftslivsområder.
- Potensialet for utvidelse og fortetting av eksisterende fritidsboligområder vurderes før det tilrettelegges for utbygging av nye områder.

Samfunnstrygghet og beredskap:

- Planleggingen vektlegger samfunnssikkerhet og beredskap.
- Planleggingen tar hensyn til endret klima og vurderingen av konsekvensene av klimaendringen bygger på hensynet til de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger og tilstrekkelig lange tidsperspektiver.
- For å tilpasse samfunnet til klimaendringer vurderes restaurering og bevaring av naturområder eller etablering av naturbaserte løsninger.
- Arealplanlegging skal bidra til å nå målet om å redusere omdisponering av matjord.

Regionale føringer

- Regional plan for klima, energi og miljø (2023)
- Regional plan for det inkluderende innlandet
- Regional plan for Rondane og Sølknletten (2013)
- Regional plan for verdiskaping 2018-2030 (Oppland fylkeskommune, 2018)
- Regional plan for samfunnstryggleik (2023-2035)
- Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion (2022)
- Regional plan for samferdsel 2018-2030 (Oppland fylkeskommune, 2018)
- Innlandsstrategien 2020-2024
- Tiltaksplan for villrein - Hvilke tiltak trengs for å komme fra rødt til gult nivå for villreinområdene i Rondane Nord og Sør? (2023)

- Regional plan for folkehelse (2018-2022)

Kommunale planer og føringer

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2035
- Kommunedelplan E6 Fåvang kirke-Elstad
- Kommunedelplan for E6 Ringebru sør-Frya
- Kommunedelplan for Kvitfjell
- Kommunedelplan vannforsyning og avløp 2021-2032
- Hovedplan veg (2019-2026)
- Beitebruksplan for Ringebru 2019-2027
- Kommunal temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2023-2026
- Temaplan for kulturminner 2018-2030

Utviklingstrekk

Ringebru kommune omfatter et areal på 1 248 km² med 60% av dette arealet over 900 m.o.h. I vest grenser kommunen til Sør-Fron, i nord og øst mot Stor-Elvdal og i sør mot Øyer og Gausdal.

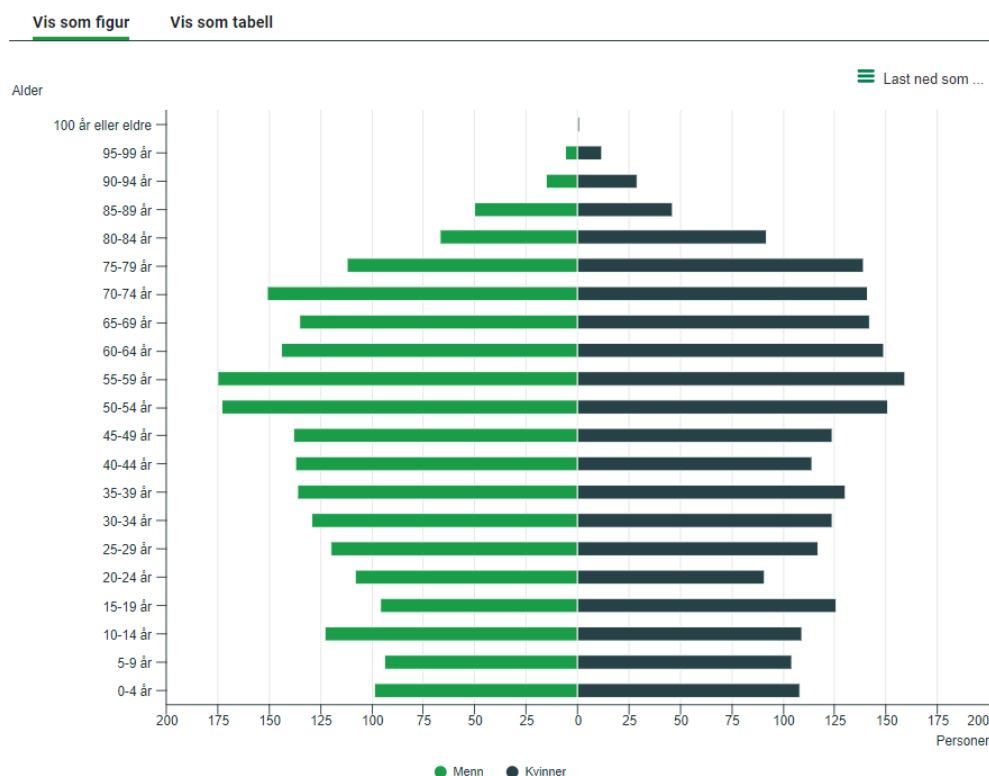
Arealfordelingen viser at kommunen består av 4 % jordbruksarealer, 44 % skog, 36 % åpen fastmark og 1,8 % bebygd areal ([Innlandsstatistikk](#)). Naturen spenner seg fra dalbunn med Gudbrandsdalslågen som renner gjennom kommunen, til snaufjell og områder med nasjonalpark, naturreservater og landskapsvernområder. Ringebru kommune er en populær friluft- og hyttekommune med i overkant av 5 500 hytter.

Det er flere utviklingstrekk både nasjonalt og globalt som påvirker utviklingen i Ringebru kommune. Dette er utfordringer som må tas hensyn til i den kommunale planleggingen.

Befolkningsutvikling

Siden 1980-tallet har folketallet i kommunen vært avtagende, med unntak av siste kvartal av 2022 hvor det var en befolkningsvekst. I 2022 ble det født 35 personer i Ringebru kommune, mens det var 56 dødsfall samme året, ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå. Innbyggertallet i Ringebru kommune målte 4 424 i 3. kvartal 2023. Aldersfordelingen i kommunen viser at den største aldersgruppen er 50-59 år (se figur 4). Befolkningsprognosen fra SSB viser en forventet befolkning på 4 276 innbyggere i 2030 og 4 103 innbyggere i 2050. Det tilsvarer en befolkningsnedgang på 6,4%.

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Figur 4: Aldersfordelingen for innbyggerne i Ringebu kommune (SSB, 2024)

Bosettingsmønster

Hovedvekten av bebyggelse og størsteparten av gårdene i kommunen er lokalisert i hoveddalen og opp til 400 meter over havet. Landsbyen Ringebu er administrativt senter i kommunen og er lokalisert nede i dalen ved utløpet av elven Våla. Ringebu sentrum med sine 1 300 innbyggere og Fåvang sentrum med sine 700 innbyggere er kommunens største tettsteder. Av kommunens 4 424 innbyggere, bor 48% i tettsteder ([Kommunefakta – SSB](#)).

Tall fra SSB viser at andelen innbyggere med trygg tilgang til rekreasjonsareal er på 57%, mens hele 71% av innbyggerne har trygg tilgang til nærturterreng. Tallene viser at en stor andel av innbyggerne kan ferdes langs stier, gang- og sykkelveier eller bilvei med lav fart og lite trafikk for å komme til rekreasjonsareal og nærturterreng.

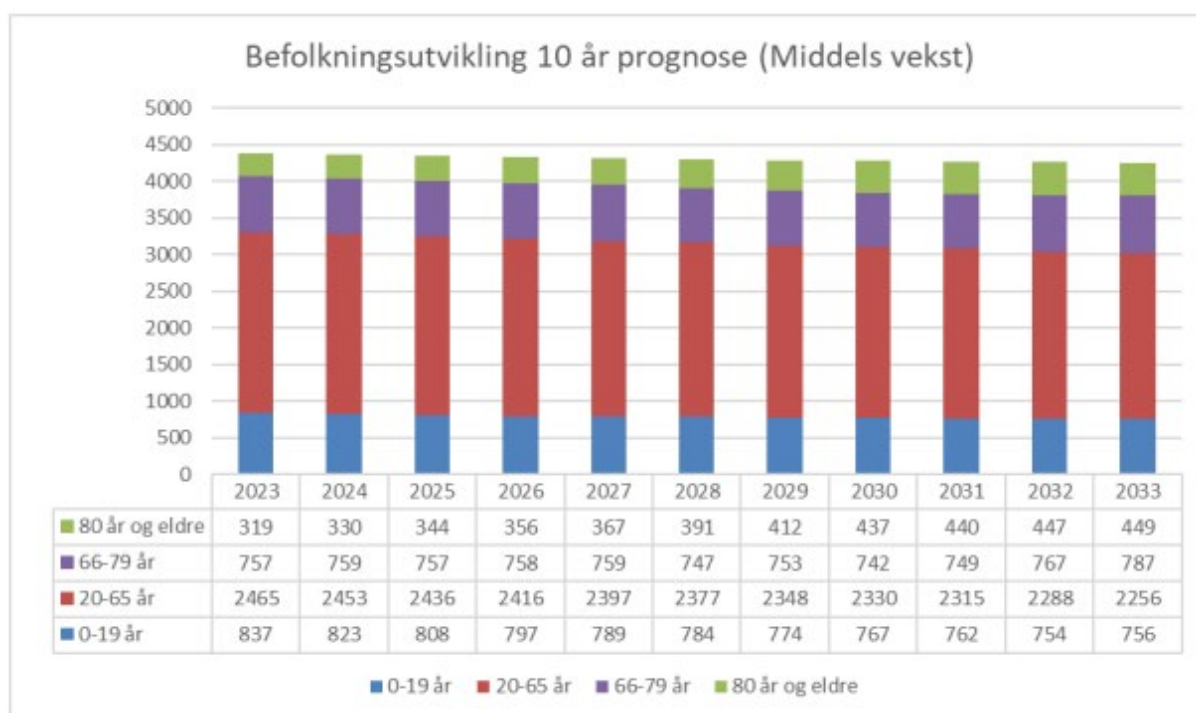
I 2023 fantes det 2 529 boliger i Ringebu, hvor eneboliger er den vanligste boligformen og utgjør majoriteten av boligbebyggelsen. Av kommunens innbyggere er det i underkant av 27% som bor på landbrukseiendom. Det er et bredt spekter av typer husholdninger i kommunen, hvor aleneboende

og par uten hjemmeboende barn utgjør majoriteten ([Kommunefakta – SSB](#)). De siste årene har det blitt bygd flere sentrumsnære leiligheter i kommunen og det er flere nye pågående prosjekter i sentrum av Fåvang og Ringebu. Kommunen eier og forvalter i dag 134 utleieboliger. Dette omfatter 90 omsorgsboliger for blant annet eldre, rus og psykiatri og 44 ordinære utleieboliger. Flere av de ordinære utleieboligene er leid ut til flyktninger.

Kommunen har i tillegg flere ledige boligtomter som er klare for utbygging i Ringebu og Fåvang.

Boligsosiale forhold

Befolkningsutviklingen i kommunen vil være avgjørende for etterspørselen i Ringebu. I figur 5 under ser man mulig utvikling av boligbehovet i Ringebu kommune i årene fremover. Inndelingen viser tall på hvor mange som mest sannsynlig kommer til å trenge tilrettelegging eller annen bolig, fordelt på aldersgrupper.

Figur 5: Oversikt over fremtidig boligbehov i kommunen (Boligplan for Ringebu kommune 2023-2030)

Ifølge Husbanken sin boligsosiale monitor er det ingen husholdninger eller barnefamilier som har bodd i et midlertidig botilbud i mer enn tre måneder per 2022. Det har generelt vært en nedgang i antall barn og barnefamilier som har en utfordrende bosituasjon i kommunen. Antallet uføre som bor sammen med foreldre har ligget stabilt i Ringebu de siste årene. Derimot har andelen uføre som leier bolig økt fra 60% til 85% i tidsrommet 2018-2022. Ved utgangen av 2023 hadde alle som er under

oppfølging av avdelingen rus og psykisk helse et forsvarlig botilbud. Det er per i dag veldig få brukere i Ringebu kommune som står uten tilfredsstillende botilbud. Per januar 2023 hadde kommunen 14 kommunale boliger bosatt av flyktninger. Flyktninger fra Ukraina utgjør majoriteten av etterspørselen etter slike boliger.

Arbeidsmarked og næringsliv

Sekundærnæringer utgjør største andelen av sysselsatte innbyggere i kommunen, mens helse- og sosialtjenester er den største enkeltnæringen i kommunen. Ringebu er en jordbrukskommune hvor jordbruket i hovedsak består av husdyrhold. Utmarksbeite som driftsform er en svært viktig del av næringsgrunnlaget i kommunen. Ringebu har en rekke typer industri lokalisert flere steder i kommunen. Kommunens industri består blant annet av Tine meierier på Frya industriområde, trelast- og trevarebedrifter i Fåvang og Ringebu, masseuttak og steinindustri, samt plastvare, metallvare og metallindustri.

Innlandet, med sine nærmere 100 000 fritidsboliger, er det fylket i landet med flest fritidsboliger ([Innlandsstatistikk](#)). Ringebu kommune er en hyttekommune med i overkant av 5 500 hytter og lange tradisjoner med reiseliv på Ringebufjellet. Sammen med øvrig reiseliv, har disse fritidsboligene vært med på å påvirke kommunens næringsliv i form av arbeidsplasser og økt handel. Kommunen har en rekke reiselivsbedrifter, både i fjellområdene og nede i dalen. Kvitfjell alpinanlegg og reiselivsbedriftene på Venabygdsfjellet er sentrale i kommunens reiseliv. I 2023 hadde reiselivet i kommunen over 113 000 overnattinger ([Innlandsstatistikk](#)).

Det er flere som pendler inn til kommunen enn det er innbyggere som pendler ut. Dette fører til en netto innpendling fra nabokommunene. Pendlerstrømmen ut fra Ringebu viser at det er Lillehammer, Nord-Fron, Sør-Fron, Oslo og Øyer som er de største arbeidsmarkedene ([Kommunefakta – SSB](#)).

Ringebu sentrum

Gågata og sentrum for øvrig består av detaljhandel, hvorav flere av disse er lokale bedrifter. En rekke spesialforretninger tilbyr varer og tjenester som tiltrekker seg besøkende og bidrar til et levende sentrum. I 2018 åpnet innovasjonssenteret i Ringebu sentrum og er samlokalisert med biblioteket i enden av gågata mot skystasjonen. Det er i tillegg lokalisert større varehandel sør for E6.

Fåvang sentrum

Fåvang sentrum består av noe detaljhandel, samt en del næringsbedrifter. Fåvang sentrum har også spesialforretninger innenfor landbruk, bolig og byggevarehandel. Noen av de sentrale næringsbedriftene i Fåvang er trelast- og trevarebedrifter. Det er i tillegg lokalisert større varehandel og offentlig tjenesteyting i Fåvang sentrum.

Kompetanse

Utdanningsnivået i Innlandet er lavere enn det nasjonale nivået. Innlandet har et av de laveste utdanningsnivåene i landet utover videregående skole. Nær halvparten av innbyggerne i kommunen har videregående skole som høyeste fullførte utdanningsnivå, mens grunnskolenivå utgjør i overkant av 25%. Dette er nær nivåene i fylket ellers, mens andelen med universitets- og høghskolenivå er lavere enn fylkesnivået ([Innlandsstatistikk](#)).

Det ble vedtatt å gjennomføre en skolebruksanalyse i 2021 som skal skaffe et kunnskapsgrunnlag for vurdering av kommunens skolestruktur. Det samlede elevtallet har hatt en nedgang og av den grunn foregår det en skolebruksanalyse. Basert på SSB sine befolkningsframskrivninger fram mot 2050 vil elevtallet i kommunen gå gradvis ned.

Klima og miljø

Erfaringer fra de siste årene viser at større naturskapte hendelser som er til fare for lokalsamfunnet har større omfang enn tidligere og skjer hyppigere. Særlig knyttes dette til flom og store nedbørmengder. Klimaforskningen viser også samme trend, noe som betyr at det må forventes mer ekstreme værforhold i årene framover.

Natur- og kulturverdier

Det ubebygde arealet i kommunen består i hovedsak av skog, åpen fastmark og åpen myr. Det er tre statsallmenninger i kommunen som til sammen utgjør 45% av kommunens areal ([Ringebu Fjellstyre \(ringebu-fjellstyre.no\)](#)). 7% av kommunens areal er vernet i form av nasjonalpark eller naturreservat. Dette omfatter deler av Rondane nasjonalpark, 10 naturreservater og ett landskapsvernområde ([Ringebu Fjellstyre \(ringebu-fjellstyre.no\)](#)).

Store deler av fjellområdet på østsiden av dalen omfattes av Rondane villreinområde. Området er definert som et nasjonalt villreinområde og huser 4 100 dyr ([Rondane | Villrein](#)). Forvaltningen innenfor villreinområdet reguleres av *Regional plan for Rondane-Sølnkletten* fra 2013. I 2021 ble

Rondane klassifisert med dårlig kvalitet gjennom kvalitetsnormen. Utslagsgivende for denne klassifiseringen var delnormen om leveområder og menneskelig påvirkning.

Ringebu kommune har et rikt kulturliv med aktive barn og voksne, og mange lag og foreninger. Den største turistattraksjon i kommunen er Ringebu stavkirke fra 1200-tallet. Kirken er en av 28 gjenværende stavkirker og eneste bevarte stavkirke i Gudbrandsdalen. Sammen med Gildesvollen og Ringebu Prestegard utgjør dette kommunens tusenårssted.

Utbyggingen av jernbanen gjennom Gudbrandsdalen skapte stor utvikling i Vålebru (dagens Ringebu sentrum). Dette skapte behovet for regulering og den første reguleringsplanen utenfor norske byer ble vedtatt i 1899. Planen la opp til et bebyggelsesmønster bestående av byggelinje langs vei med bakhager og små uthus. Bebyggelsen bærer fortsatt preg av dette i dag og har dermed en kulturhistorisk verdi.

Hytteområdene og nasjonalanlegget i Kvitfjell fører til mange besøkende til tettstedene. Det er også arrangementer i Kvitfjell som trekker folk til kommunen. Det holdes i tillegg en rekke arrangementer i tettstedene gjennom hele året, som for eksempel Fårikålfestivalen, Sykkelviku, Ringebudager, Fåvangdåggån og Vinterfesten.

Transport og kommunikasjon

Ringebu ligger omtrent midt mellom Oslo og Trondheim med flere sentrale transportårer. Dette innebærer at blant annet E6 og jernbanen går gjennom Gudbrandsdalen. Skysstasjonen i Ringebu sentrum er et viktig kollektivknutepunkt i kommunen med både tog- og bussforbindelser. I tillegg til Ringebu stasjon ligger det også togstasjoner ved Fåvang og Kvitfjell. Det er togstopp på Kvitfjell stasjon i vinterhalvåret, mens Fåvang stasjon ble gjenåpnet i forbindelse med at Randkleiv bru ble stengt som følge av uværet «Hans». Ringebu er også et trafikkknutepunkt med sine to fjelloverganger mellom Ringebu og Stor-Elvdal (FV27 og Friisvegen). Veier utgjør den største andelen av kommunens bebygde areal, hele tre ganger så stort areal som bebygd av bygninger.

Attraktivitet og tettstedsutvikling

Ringebu kommune har i mange år arbeidet aktivt med attraktivitet og tettstedsutvikling. Dette innebærer blant annet sentrumsforskjønnning, møteplasser, landsbyutviklings- og bolystprosjekter, aktiviteter og arrangementer. Denne satsingen har ført til flere utmerkelse og positivt omdømme. Ringebu sentrum er nasjonalt anerkjent som et av landets best bevarte landsbymiljøer ([Landsbyen](#)

[Ringebu | Ringebu.com](https://www.ringebu.com)). Bebyggelsen i både Ringebu og Fåvang bidrar til en sterk stedsidentitet i de to tettstedene.

Folkehelse

Hvert år utarbeider Folkehelseinstituttet folkehelse- og oppvekstprofiler for norske kommuner. Denne folkehelseoversikten skal løfte frem de viktigste folkehelseutfordringene, gi faglige vurderinger av årsaksforhold og konsekvenser, og identifisere ressurser til å møte utfordringene med. Profilen er en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for kommunen sin planstrategi. Folkehelseoversikten er under revidering i 2024. Barn, unge og psykisk helse er et tema som spesielt løftes frem i folkehelseoversikten. Noen hovedtrekk fra helseoversikten:

- De neste årene forventes det å bli flere eldre, færre yrkesaktive og færre barn og unge
- De fleste ungdommene i Ringebu oppgir at de har det bra, trives i lokalmiljøet, har en god venn, og er i fysisk aktivitet minst en gang i uken
- Færre ungdommer enn landsgjennomsnittet deltar i organiserte fritidsaktiviteter og skjermtiden øker generelt blant barn og unge
- De siste årene har utdanningsnivået i Ringebu økt og flere fullfører videregående skole
- Familieøkonomien er forholdvis bra i de fleste familier og det er lav andel barn av enslige forsørgere
- Det er et stort mangfold av frivillige lag- og organisasjoner i kommunen

Rus og psykisk helse

Det synes å være et økende behov for rus- og psykisk helsetjeneste i vår kommune da vi ser et økende antall henvisninger til tjenesten (Henvisninger 2021: 148. 2023: 170). Dette har bl.a. sammenheng med nedbyggingen av behandlingsplasser i spesialisthelsetjenesten. Mye av behandlingsansvaret og gjennomføring av behandling blir lagt til kommunene. Det er en utfordring at tilbudet i kommunen skal dekke alle aldergrupper, alle typer lidelser og utfordringer, og samtidig ta vare på og involvere pårørende samt drive forebyggende arbeid. For å møte disse utfordringen kreves økt bemanning og kompetanseheving samt interkommunalt samarbeid på noen områder, som f.eks. tilbud om mestringkurs. Tverrfaglig samarbeid og samhandling internt i kommunen må styrkes.

Utfordringsbilde

I det følgende kapittelet vil utfordringer kommunen står ovenfor de neste 12 årene gjennomgå.

Barnehage og skole

Utfordringsbildet innen barnehage og skole må ses i lys av den demografiske utviklingen. Variasjon i fødselstall kan utfordre den geografiske fordelingen av barnehageavdelinger/familiebarnehager og skoler slik vi har det i dag. Økning i tilflytting (flyktninger og andre) utfordrer også barnehagekapasiteten.

Skjerpede nasjonale standarder til bemanning i barnehagen, pedagogtetthet i barnehagen og lærertetthet i skolen, stiller krav til kommunen. Ringebu kommune følger i dag lovfestet minimumsnorm for bemanning i barnehage, og har per i dag noe høyere lærertetthet i skolen enn det som er lovfestet. Alle klassetrinn må ha en lærer, og hvis elevtallet i klassen er lavt vil det kunne gi et høyere tall for lærertetthet. Dette er tilfelle i Ringebu.

I barnehagen er det en utfordring at bemanningsnormen ikke gjelder hele dagen. Barnehagen er åpen fra 06.45. - 16.30. Dette gjør at tidlig og seint på dagen kan en voksen være alene med 12-18 barn. Det utfordrer kvaliteten på tjenesten og oppfølgingen av enkelt barn, og oppleves også belastende for personalet.

Nye læreplaner ble innført i 2020. Disse forutsetter at elevene skal opparbeide kompetanse og lære å samarbeide på tvers av alder for å få et godt grunnlag for å møte morgendagens samfunn. Stadig synkende lærertetthet ned mot minimumsnorm vil gjøre det mer krevende å få til fleksible og gode samarbeidsformer i skolene.

Både barnehage og skole er lovpålagt tidlig innsats/intensiv opplæring. I det ligger et krav om å iverksette tiltak i barnehagen og småskolen så snart en ser at et barn har utfordringer, men også når en ser at elever lenger ut i skoleløpet møter på vansker. En minimums pedagog-/lærertetthet vil utfordre muligheten for tett oppfølging av tidlig innsats. En annen konsekvens er at barnehagen og skolen vil kunne dekke færre behov innenfor det ordinære tilbudet i barnehagen og tilpasset opplæring i skolen, noe som igjen vil føre til økt mengde vedtak rett til spesialpedagogisk hjelp/individuell tilrettelagt opplæring. Avslag om rett kan ikke begrunnes med økonomi. Forskyvning av forholdet mellom det ordinære og det individuelt tilrettelagte tilbudet vil føre til at en økonomisk vil bevege seg mot en mer uforutsigbar situasjon i barnehage og skole.

Et økende antall barn med et sammensatt utfordringsbilde fordrer også god tverrfaglig samhandling, både i forhold til tiltak direkte knyttet til barnet/eleven i barnehagen/skolen, og i form av foreldreveiledning og oppfølging av hjemmene. Det er lovpålagt at «laget» rundt barn i særlig sårbare situasjoner skal samarbeide om tiltakene, og en økning i slike saker utfordrer den samlede kapasiteten i kommunen.

Ny opplæringslov trer i kraft 01.08.2024, noe som kan ha betydning for fremtidige tilsetninger i skolen. I den nye loven er kravet til kompetanse hos den som skal gi individuelt tilrettelagt opplæring (tidligere spesialundervisning) endret. Loven åpner opp for at personer som har universitets- eller høyskoleutdanning som gjør dem særlig egnet til å ivareta behovet for eleven, men som ikke er lærere, kan gi individuelt tilrettelagt opplæring.

Krav til kvaliteten på innholdet i barnehage og skole utfordres når barne-/elevtallet går ned. Små enheter gir små og smale fagmiljø, noe som vil utfordre det å være en attraktiv arbeidsplass som knytter til seg de beste og mest kompetente ansatte. På små skoler vil det ligge en utfordring i at tilstrekkelig antall lærere oppfyller fastsatt kompetansekrav i fag, noe som vil medføre at lærere må undervise i fag de ikke har kompetanse i.

Budsjettering innen tjenesteområdet barnehage er utfordrende, særlig fordi tilskudd til private barnehager og moderasjonsordninger fastsettes nasjonalt.

Helse og omsorg

Fram mot 2050 vil antall innbyggere i alderen 80 år eller eldre øke med 296 personer, noe som utgjør en 104% økning hos aldersgruppen som antas å ha de største tjenestebehovene. Samtidig vet vi at antallet som rekrutteres inn i yrket vil minke som en forventet befolkningsframskriving. Kommunen må derfor framstå som en innovativ og attraktiv arbeidsgiver, som legger til rette for å beholde, rekruttere og utvikle kompetanse.

Samhandlingsreformen har ført til en forskyvning av behandlingsansvar fra spesialisttjenesten til primærhelsetjenesten i kommunen. Pasienter blir ikke lenger ferdig behandlet i spesialisthelsetjenesten og vi ser et økende antall kronikere som trenger sammensatte og omfattende kommunale tjenester. Tjenestene må endre fra tradisjonelle spesialistroller til å ha fokus på økning av innbyggernes helsekompetanse. Denne kompetanse er knyttet til beslutninger om egne sunne

livsvalg, sykdomsforebyggende tiltak og egenmestring av sykdom. Kommunen skal bidra med god informasjon og veiledning til hele befolkningen fra før barn er født til livets slutt. Det blir derfor viktig å legge til rette for god fysisk og psykisk helse gjennom hele livet.

Tjenestene skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttig-gjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på lavest mulig nivå. Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov for tjenester skal være førende for tjenesteproduksjon. God ledelse er en forutsetning for å gi gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

De frivillige organisasjonene er viktige aktører i lokalsamfunnet. Kommunen har et ansvar for å legge til rette for samarbeid og utvikling av frivillig sektor.

Helse og mestring Rus og psykiske helse

Unge/unge voksne: En del unge faller utenfor arbeidsliv, utdanning og sosialt fellesskap grunnet psykisk lidelse og/eller rusmisbruk og manglende evne til å mestre livet. Mange har dårlig psykososial fungering. Mange har dårlig boevne og lite kunnskap om alt fra dagliglivets aktiviteter til å styre sin egen økonomi. Flere med alvorlige og sammensatte lidelser får avslag fra DPS, og må dermed få behandling og oppfølging kommunalt.

Flere er i behov av bolig, enten som en overgang eller permanent. Vi vil gjerne peke på behovet for såkalte "hardbruksleiligheter". Vi vil også peke på behovet for "nødbolig" i kommunen. Enkelte kan være i behov av bolig med bemanning.

Med andre ord ser man at behovene for helsehjelp og bistand blir stadig mer sammensatte og krever langvarig oppfølging. Det kreves flere typer tjenester, mer spesialisert kompetanse og samhandling på tvers av etater og fagområder for å møte disse utfordringene. Dette synes særlig viktig med tanke på økt mestring og livskvalitet, og å redusere andelen unge som blir uføre.

Voksne: Vi ser en jevn stigning henvisninger blant den voksne befolkningen.

Disse henvises oftest p.g.a. depresjon, angst, livskriser og noen ganger mer alvorlige diagnoser som psykoser eller selvmordsfare. En del av de som henvises ville tidligere blitt behandlet i

spesialisthelsetjenesten. De som har fått tilbud i spesialisthelsetjenesten blir som oftest raskt tilbakeført til kommunen for videreføring av behandling. Det er satt i gang interkommunalt tilbud om Kurs i depresjonsmestring og Kurs i belastningsmestring som forebyggende tiltak, men en stor andel av pasientene trenger individuell behandling. Det kreves økt bemanning og at ansatte i rus og psykisk helsetjeneste er faglig kvalifisert og oppdatert for å ivareta behovet. Kommunen har et tilbud om digital psykologtjeneste som forsøkes å tilbys, men de fleste takker nei til dette da de ønsker å møte behandler ansikt til ansikt.

Familie: Vi ser økning av henvendelser på grunn av relasjonsproblemer som er helseskadelige innad i familier. Vi er særlig oppmerksomme på barnas situasjon og på vold i nære relasjoner. Vi har godt samarbeid med familieveileder og helsestasjonen ellers, samt lokalpoliti. Samarbeid med familievernkantorene bør opprettes.

Pårørende: Pårørende spiller en viktig rolle og bærer mye av ansvaret og arbeidsbyrden innen rus- og psykisk helsetjeneste. Pårørende er en viktig ressurs som helsevesenet ikke klarer seg uten. Mange blir utslitte, og det er svært viktig med forebyggende tiltak for å hindre dette. Det må være et mål å satse mer på tilbud til pårørende. Dette kan gjøres interkommunalt.

Eldre: Eldre med psykiske plager knyttet til det å bli gammel må settes søkelys på da andelen eldre øker kraftig de neste årene, og mange er hjemmeboende. Depressive plager økes etter 75-80 års alder, og det settes søkelys på ensomhet som utløsende faktor for psykiske lidelser. Det er kjent at det er et økende rusmisbruk blant eldre. Her kreves kompetanseheving. Tjenesten må også øke samhandlingen med SAM-AKS (samhandling mellom alderspsykiatrisk avdeling i SIHF og kommunale sykehjem) og samhandlingen internt i kommunen må styrkes.

Flyktningetjenesten

Det man ser behov for innenfor tjenesteområdene NAV og Midt-Gudbrandsdal flyktningetjeneste, er et lavterskeltilbud for innbyggere som står utenfor arbeid og/eller har en sårbarhet til lite eller ingen nettverk. Ladekafe som er åpen en gang i uken er et lavterskeltilbud tilbud i Ringebu. Det må legges til rette for uformelle møteplasser som er lett fysisk, og sosialt tilgjengelig. Dette kan gjøres ved å lokalisere tilbudet i nærheten av kollektiv transport. Det er viktig at tilbudet er sosialt tilrettelagt slik at alle som bruker tilbudet blir ivaretatt og sett. Kommunen må legge til rette for driften, men tilbudet kan drives av frivillige. Det bør være en ansatt i kommunen som er ansvarlig for å følge opp tilbudet. Eksempler på slike tilbud er Elvekanten aktivitetshus i Nord-Fron kommune og Svendsen kafe i Sør-

Fron kommune.

Integrering av flyktninger og andre nylig bosatte i kommunen er en utfordring. Vi erfarer at utenforskap også er en utfordring i Ringeby kommune. Det er særlig viktig å etablere møteplasser for unge som er i fare for å havne i utenforskap, samt for de som har falt utenfor utdanning/jobb og isolerer seg hjemme. Det er viktig fordi ungdom som opplever utenforskap har en økt risiko for radikaliserings, psykiske lidelser, rusproblematikk mv.

Videre er det knyttet utfordringer til bolig for personer i kommunen som er mest sårbare eller utsatte med hensyn til boligsituasjon. For personer med alvorlige psykiske lidelser og/eller rusproblematikk som kan utgjøre en stor risiko både for seg selv og andre, er det behov for tilpassede hardbruksboliger i kommunen. Dette boligtilbudet krever robuste løsninger. Det kan være frittliggende spesialbygninger med integrerte brannsikringstiltak som ikke enkelt kan settes ut av funksjon, og som har redusert risiko knyttet til vannskader, hærverk og andre forhold knyttet til personer med særlige utfordringer.

NAV og Midt-Gudbrandsdal flyktningetjeneste har ansvar for å tilby personer som ikke klarer å finne et sted å bo selv, et midlertidig botilbud. Et midlertidig botilbud skal avhjelpe akutt bostedsløshet og er ikke ment å vare over tid. Utfordringsbildet for disse tjenestene er at det ikke er tilgang til egnede boliger til dette formålet (såkalt nødbolig/akuttbolig). Det er behov for at det står bolig tilgjengelig som er møblert og utstyrt slik at den/de personer som har behov for akutt bolig får tilbud om det samme dag som de henvender seg til kommunen eller NAV. Disse personene er de mest sårbare på boligmarkedet og får ikke tilbud om privat leie grunnet ulike årsaker som kan være rus og/eller manglende boevne.

Kultur

Ringeby har et godt fritidstilbud til barn og unge; Kulturskole med 141 elevplasser, nytt moderne bibliotek med meråpent tilbud, Mekkesenter, Makerspace og ungdomshus som er åpent 2 kvelder i uken og annen hver fredag. Ungdomshuset har også en ny aktivitetspark for uorganisert fysisk aktivitet. En rekke lag og foreninger tilbyr organisert aktivitet til barn og unge via syv idrettslag, 4H klubber og skolekorps.

Voksne kan velge mellom deltakelse i tolv sang-, musikk- og danseorganisasjoner og 13 organisasjoner som driver med allmenne kulturtiltak. I 2023 hadde lokale lag og foreninger et totalt medlemstall på

3100 medlemmer. Alle lokale lag og foreninger har gratis leie av kommunale lokaler til øvelser, trening og aktivitet/samlinger som ikke er inntektsbringende. De lokale lag og organisasjonene står for mye av bygdas kulturliv, med konserter og aktivitet. Den årlige Vinterfesten i Ringebru samler til sammen et 30-talls arrangement i regi av lokale lag og organisasjoner. Av friluftstilbud tilbys Stolpejakt, tilrettelagte nærturer fra sentrumsområdene og nærhet til fjellet med ski- og turløyper, samt gode alpin- og sykkelmuligheter.

Utfordringsbildet for barn og unge kan være utenforskap som følge av dårlig økonomi. Ordningen fritidsstipend er innført for å sikre at alle barn og unge opp til 24 år skal ha mulighet til å delta på en organisert fritidsaktivitet. Det er viktig at kommunen spiller på lag med frivillige lag og foreninger slik at den lokale kulturen kan videreføres.

Ringebru Prestegard er bygdas/regionens kultursenter med kunstutstillinger og kulturarrangement samt et Senter for keramisk kunst. Det er viktig at Ringebru kommune også i framtida spiller på lag med Stiftelsen Ringebru Prestegard og Senter for keramisk kunst for å sikre bærekraftig drift i Prestegarden.

Arealbruk

Kommunen har de sist fire årene erfart at det er et større antall gamle og mangelfulle reguleringsplaner, veiledere, samt retningslinjer i kommunen som ikke er oppdatert i henhold til dagens bruk eller behov. Dette preger blant annet kommunens byggesaksbehandling. En ser derfor at det er et stort behov for å gå gjennom gjeldende reguleringsplaner slik at de er tilstrekkelig oppdatert i henhold til gjeldende planverk, utvikling og faktisk bruk av areal.

Kommunen har i dag hovedsakelig næringsareal på Frya næringspark. Deler av dette arealet ser vi at er flomutsatt og heller ikke egnet for alle typer næring. Det har også vært en utvikling av andre typer næring/industri som er aktuelle å etablere i kommunen. Dette gjør at det er behov for å vurdere eksisterende regulerte areal og eventuelt nye areal til næring og industri.

De siste årene har det kommet strengere krav til lokal forvaltning knyttet til hensynet til villrein, natur og naturmiljø. Kommunen erfarer også at det er strengere krav fra sentrale myndigheter til kommunens forvaltning av naturområder. Det er videre blitt et økende fokus på å hindre nedbygging av en rekke naturtyper, som myr. Reglene for ferdsel i villreinområder er også blitt strengere siden sist rullering av kommuneplan. I den forbindelse opplever kommunen en utfordring knyttet til utvikling av

reiselivsaktører og konflikten med villrein. Samlet sett ser vi at det er behov for å fokusere på villrein, natur og naturmiljø i den neste fireårsperioden. Planvask kan være et aktuelt moment for å fokusere på denne tematikken.

Store deler av kommunen er regulert til LNF-formål. Dette gjør kommunens forvaltningsoppgaver krevende, da saksbehandlingen preges av interessekonflikter mellom bebygde areal og naturområder. Gjeldende kommuneplan fører også til flere dispensasjoner i bebygde LNF-områder på grunn av manglende føringer for eksisterende bebyggelse. Dette gjelder både boligbebyggelse og fritidsbebyggelse. Ringebu kommune har et stort antall fritidsboliger liggende som rent LNF-formål i buffersonen. KMD fastsatte i brev av 18.06.2019 følgende s. 7: «Kommunen bør ved neste revisjon av kommuneplanens arealdel foreta en mer konkret vurdering av fritidsboligene i buffersonen i forhold til øvre ramme for utvidelse, slik at også disse fritidsboligene kan avsettes til LNF-spredt fritidsbebyggelse». I tillegg er det i dag et større fokus på fortetting av eksisterende bebygde områder enn det var ved forrige rullering av arealdelen. Dette er noe vi må ta inn over oss i arbeidet med fremtidig arealbruk.

Sentraliseringstrenden fortsetter også lokalt, der nær halvparten av kommunens innbyggere bor i tettsteder. Det er behov for ordinære boliger i kommunen for å bygge opp under ønsket om tilflytting. Ett aspekt ved dette er å satse mer på bosetting i sentrumsområdene og sentrumsnære boliger.

Kommuneplanens arealdel har siden den ble vedtatt ført til blant annet flere nye møteplasser, med to nye lekeplasser og uteareal i forbindelse med ungdomshuset. Allikevel er det uttrykt ønsker fra enkelte grupper i befolkningen om manglende møteplasser. En ser derfor behov for andre typer møteplasser som retter seg mot andre deler av befolkningen og som kan brukes hele året.

I forbindelse med sentrumsområdene i kommunen, ser vi behov for en plan for videre utvikling. En ser blant annet at arealer innenfor tettstedene kan utnyttes bedre i forhold til slik utnyttelsen er i dag. En ny utvikling krever en endring av arealformål, slik at potensialet til tettstedet og de enkelte arealene utnyttes. Slik kan man oppnå ønsket utvikling. Det er derfor behov for å arbeide med å utvikle sentrumsområdene slikt at man får utnyttet potensialet i tettstedene samtidig som stedets særpreg bevares gjennom bruk av estetiske kvaliteter.

Koblingen mellom sentrumsområdene og omkringliggende områder har også kommet frem som et aktuelt tema de siste årene. Det er et ønske for å forbedre muligheten for myke trafikanter å ferdes

mellom sentrumsområdene i kommunen og de omkringliggende områdene. Dette gjelder også myke trafikanter sin mulighet for å ferdes mellom de to tettstedene.

Estetikk i fjellet har de siste årene blitt et gjentakende tema i kommunens saksbehandling. Basert på erfaringer er det behov for strammere linjer for estetikk i fjellområdene. Størrelse på vindu er et aktuelt tema hvor det er behov for strengere linjer. I fjellområdene er dette særlig viktig med hensyn til lysforurensing og fjernvirkning, samt i forhold til kulturminnehensyn. Terrengbehandling er et annet eksempel på et aktuelt tema med behov for strengere linjer. Strengere estetiske linjer i fjellområdene er viktig for å beholde særpreget i seterområdene i kommunen. Vi erfarer at Ringebu kommune sin estetiske veileder er dekkende for den historiske utviklingen i kommunen. Allikevel ser man et behov for å oppdatere veilederen slik at den i større grad kan brukes som veiledning i saksbehandling og som informasjon i saker om estetikk, utforming og byggeskikk.

Aktsomhetssoner for skred er utfordrende i forbindelse med kommunens saksbehandling. Det er derfor viktig å inkorporere de nye faresonene fra NVE i kommunens kartgrunnlag. Erfaringer fra de siste årene viser at flom og overvann er noe vi må ta hensyn til i større grad fremover. Flommen «Hans» i 2023 er et eksempel på dette. Beredskapsområdene må derfor tas hensyn til i årene fremover.

Erfaringer fra foregående kommuneplanperiode viser et behov for et helhetlig fokus på turistdestinasjonene i kommunen. Det er per i dag ikke en helhetlig tanke på turisme i Ringebu kommune. En ser behov for at ny arealdel i større grad tar for seg koblingen mellom de ulike turistdestinasjonene i Ringebu.

Eiendom

Kommunale bygg må følge den demografiske utviklingen i kommunen, slik at bygningsvolumet er tilpasset tjenesteinnholdet. Bygningsmassen særlig innenfor skole er gammel og nedslitt. I tillegg har det samlede elevtallet hatt en nedgang, noe som er grunnlaget for at det nå foregår en skolebruksanalyse. Skolebruksanalysen skal fremskaffe et kunnskapsgrunnlag for å vurdere kommunens fremtidige skolestruktur som er tilpasset dagens standard og bruk. Resultatet av arbeidet med kommunens skolestruktur vil påvirke arealbruken og planarbeid i kommende fireårsperiode.

Vei, vann og avløp

Det kommunale vegnettet har i det store økt standard. Økte nedbørsmengder medfører tydelig merarbeid og merkostnader for å opprettholde standarden. Kommunen har en proaktiv holdning til vegvedlikeholdet og søker å være i forkant, dette gjøres ved at oppgraderingsprosjekter gjennomføres løpende. Det vil være avgjørende å forbedre robustheten ift. ekstremvær, og et viktig ledd i dette arbeidet er utarbeidelse av en kommunedelplan for overvann.

Det er fortsatt stor aktivitet på utbygging av infrastruktur for ny bebyggelse i Kvitfjell og spesielt i Varden. Kommunen overtar hovedledninger og søker å følge utbyggingen tett fra start til slutt, for å forsikre at ledningsnett og installasjoner kommunen overtar er i tråd med tekniske krav. Utbygging pågår igjennom hele året, noe som medfører ekstra behov for oppfølging på frostproblematikk. Behovet for brannvann er sentral i alle byggesaker og det jobbes for å bedre dette for eksisterende og ny fritidsbebyggelse.

Tilgangen på rent vann er god for forsyningsområdet og det jobbes for å styrke denne ytterligere, samtidig ser man at kapasiteten på Fåvang renseanlegg nærmer seg en øvre grense i perioder med høy belastning fra Kvitfjell. Det vil være avgjørende for fortsatt utbygging at rensekrav ved Fåvang Renseanlegg overholdes og kommunen arbeider for å etablere utjevning som første steg. Videre vil det være aktuelt å ta i bruk en linje 2 ved renseanlegget, men dette krever noe ombygging av prosess.

På Venabygdsfjellet er det færre nye utbyggingsområder som bygges ut, men fortetting og oppgradering av eksisterende hytteområder pågår. Senere år har bevisstheten på skånsomme inngrep blitt skjerpet, og kommunen søker å bygge ut med mindre arealkrevende metoder enn tidligere. Dette medfører økte krav til planlegging og gjennomføring og krever en kommune som er tett på i alle faser. Tilgangen på tilstrekkelig mengde vann er begrenset for Venabygdsfjellet, og kommunen leter aktivt etter tilgang på mer vann. Det gjennomføres undersøkelser både på indre del av fjellet og i tilknytning til eksisterende brønnområder for på sikt å etablere en tosidig vannforsyning.

For områder uten dekning av kommunal VA har vi ca. 1000 private avløpsanlegg. Kravene til tilsyn og karlegging medfører et stort arbeid som skal gjennomføres de neste årene. Kommunen arbeider med en oppryddingsplan for spredt avløp. Dette arbeidet er ressurskrevende for kommunen i tillegg til at det har stor betydning for husstander som har avløpsanlegg med behov for fornying. Tilgangen på nødvendig kompetanse i privat sektor innen fagområdet er begrenset både i Ringebu kommune og nabokommuner, dette ses på som en økende problemstilling.

Digitalisering

For å møte større krav til en effektiv, brukervennlig og åpen forvaltning er det ofte ikke tilstrekkelig å digitalisere dagens tjenester og prosesser. I stedet må vi tenke nytt og løse våre samfunnsoppdrag på nye måter.

Dette utfordrer etablerte måter å løse offentlige oppgaver på, men også hvordan alle i virksomheten jobber, hvordan den ledes, verdier og tankesett som eksisterer, prosesser, synet på medarbeidere og omgivelsene rundt oss (digdir.no)

Siden 2017 har kommunen hatt en egen politisk behandlet digitaliseringsstrategi med tilhørende handlingsplan. Planen er gjennomført og arbeidet har ført til at digitalisering nå er en naturlig del av tjenesteutviklingen i alle sektorer. For kommende periode vil det kun utarbeides en administrativ plan, med følgende hovedtema:

- Brukerinvolvering/brukerbehov: For å lykkes med videreutvikling av tjenestetilbudet er det viktig at brukerne blir hørt og involvert i arbeidet.
- Standardisering og bruk av fellesløsninger: Tilbud og antall aktører innen digitale løsninger eskaleres og for å ivareta robusthet og sikkerhet er det viktig å standardisere IT-løsningene. Digitaliseringsdirektoratet og KS, utarbeider ulike fellesløsninger det vil være naturlig for kommunen å ta i bruk etter hvert som disse ferdigstilles.
- Samhandling: Bruke faglige ressurser og digitale løsninger på en best mulig måte, med særlig vekt på å utnytte data på tvers av tjenestoområder.
- IKT-sikkerhet: Sikkerhetsarbeidet vil alltid måtte prioriteres. Systemene krever oppetid, og potensielle angripere alltid et steg foran og arbeidet krever både system, struktur, opplæring og holdningsskapende arbeid.
- Stordata/ kunstig intelligens: Vi er i startgropa på å se hvordan vi kan utnytte potensialet som ligger her innenfor trygge rammer. Dersom det blir aktuelt å bygge egne løsninger ligger det trolig godt ut i tid, og det vil da komme opp til politisk behandling.

Næring

I 2023 anslår vi at det er omtrent 5 700 privateide fritidsboliger i Ringeby kommune, 75 prosent av disse er typiske enkeltstående fritidsboliger, mens 15 prosent er leiligheter. I tillegg er det anslagsvis ca. 260 enheter som leies ut kommersielt gjennom næringsvirksomhet.

Fritidsboliger og deltidinnbyggerne kan være ressurser for lokalsamfunnene. Men aktivitetene som

følger har også negative effekter, ved økte klimagassutslipp fra transport og arealbruksendringer, tap av natur ved utbygging og bruk av fritidsboligene og infrastruktur, og potensielt negative konsekvenser for stedsattraktivitet. I planleggingen av eventuelle nye fritidsboliger er det viktig å sammenholde kunnskaper om de mange positive og negative virkningene lokalt, regionalt og nasjonalt.

Handel og innkjøpsmønstre endres hos folk, det er en økende trend med netthandel, men kan man klare å kombinere dette med fysisk tilstedeværende butikker, kan man gjøre det til en fordel for distriktene. Deltidsinnbyggere øker kundegrunnet for varer og tjenester. «Store hyttekommuner har langt større bredde i tjenesteytende næringer enn tilsvarende kommuner uten deltidinnbyggere» (NOU 2020: 15).

Frya Næringspark er en av 14 hub'er som er prioritert i Innlandsporteføljen. Innlandsporteføljen har som mål å løfte fram de grønne innovasjonsprosjektene som har størst mulighet for å lykkes med eksport og verdiskaping i fylket. Dette er Innlandets viktigste innovasjonsprosjekter for å nå visjonen om å bli et grønt sirkulært vekstfylke. Frya Næringspark er en fremtidsrettet næringspark som ser på hvordan ulike næringer kan utnytte sidestrømmene til hverandre og oppnå industriell symbiose.

Landbruket er under press, og det er snakk om mindre kjøttproduksjon og mere grønt. Færre og større gardsbruk. I Gudbrandsdalen trenger vi å opprettholde produksjonsvolumet av bla. ku for å betjene Tine meierier med melk til deres produkter. Å ha levende bygder med attraktive kulturlandskap vil bli viktig framover.

Vi blir eldre og eldre, og befolkningen går litt ned over tid. Det vil være avgjørende framover å få fram nye og eksisterende bedrifter som trenger høyere utdannet ansatte. Det er behov for arbeidskraft i så å si alle type yrker og fagområder. Kampen om arbeidskraften er en nasjonal utfordring.

Midt-Gudbrandsdal økonomikontor

Innkjøp

Det blir stadig viktigere å ha gode rutiner for anskaffelser/ankbudskonkurranser og offentlig innkjøp. Midt-Gudbrandsdal økonomikontor (MGØ) jobber for å innføre felles rutiner for anskaffelser og innkjøp for hele organisasjonen. Det vil jobbes med økt oppfølging/kontroll av at inngåtte avtaler følges, både fra leverandør og innkjøpers side.

MGØ opplever at det i anbudssammenheng er problematisk at kommunens Klimaplan gikk ut i 2018. Det bør absolutt utarbeides ny oppdatert Klimaplan, da dette er et tema i mange sammenhenger.

Innkreving

En har de siste årene sett at stadig flere får økonomiske utfordringer med renteøkning, høye strømpriser og øvrige økte kostnader. Dette gjør at innkrevingsavdelingen må være «tett på» hele tiden for å sikre kommunens inntekter, og bidra til at innbyggere/skyldnere klarer å overholde sine forpliktelser overfor kommunen. Tilgjengelighet og personlig kontakt er viktig for å unngå at restanser «hoper seg opp».

Planbehov

Det foregår et arbeid med overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for kommunen. Funnene fra denne analysen kan utløse behov for temaplaner innen ulike tjenesteområder i den kommende fireårsperioden. Satsningsområdene som er fastsatt i kommuneplanens samfunnsdel og funnene fra overordnet ROS må følges opp av alle tjenesteområdene. Samfunnsdelen fastsetter satsningsområdene bo, leve, arbeid og beredskap.

Interkommunale planer

Utviklingstrekk og utfordringer i Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommune er svært like på mange områder. De tre kommunene deltar i en rekke interkommunale planer og samarbeidsprosjekt. I tillegg er det opprettet flere interkommunale selskap. Kapittelet gir en kort status og vurdering av eksisterende- og forslag til nye planer på tvers av kommunene, på bakgrunn av utfordringsbildet.

Interkommunal landbruksplan for Midt-Gudbrandsdal

Gudbrandsdalstinget har vedtatt, i henhold til handlingsplan for Gudbrandsdalen 2030, at det skal utarbeides en felles landbruksplan for Gudbrandsdalen. Prosjektgruppa består av en representant fra hvert landbrukskontor i Gudbrandsdalen. Arbeidet startet opp i 2023. I lys av dette bør det derfor diskuteres om det er behov for å utarbeide en egen interkommunal landbruksplan for Midt-Gudbrandsdal i denne perioden.

Kommunal temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2023-2026 for Ringebu, Sør-Fron og Nord Fron

Temaplanen kartlegger status på idrettsanlegg og aktivitet kommunevis og regionalt. For å søke

spillemidler er det krav om at anlegget er en del av en kommunalt vedtatt plan. Planperioden for gjeldende plan er 2023-2026. Den er utarbeidet som temaplan med kommunevise handlingsdeler. Handlingsdelen blir rullert årlig.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2026

Interkommunal plan for friluftslivets ferdselsårer 2022 – 2032? for kommunene Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron

Midt-dals kommunene starter opp arbeidet med en felles temaplan med kartlegging av friluftslivets ferdselsårer i 2021. Arbeidet med denne var godt i gang i 2022, men har av ulike årsaker stoppet opp. Det ble blant annet valgt ut 10 turruter i hver kommune for kartfesting. Det bør tas en avgjørelse på om arbeidet med denne skal fortsette i denne perioden.

Kartlegging og verdsetting av friluftsområder

Dette er et felles prosjekt for Midt-Gudbrandsdal og skal utføres etter veileder fra Miljødirektoratet. En slik kartlegging og verdsetting er særlig viktig knytt til tettstedene og hytteområdene i kommunene. Arbeidet vil være et nyttig grunnlag for bl.a. for arealplanarbeid. Denne planen har også ligget inne i siste planstrategi, men dette arbeidet er ikke kommet i gang. Arbeidet er utsatt fra 2023 til 2024.

Friluftslivets ferdselsårer og kartlegging og verdsetting av friluftsområder går litt inn i hverandre. Planen om ferdselsårer prioriteres først, og kan da bli et slags grunnlagsdokument for videre kartleggingsbehov.

Anbefalt oppstartsår: 2024

Interkommunal ROS for Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner

Interkommunal ROS for Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner (ROS) ble sist vedtatt i 2013. Ny helhetlig ROS for Ringebu kommune er under utarbeidelse og forventes lagt fram for politisk behandling i juni 2024. Det antas da at behovet for helhetlig ROS vil være dekket i planstrategiperioden.

Behov for revidering: Interkommunal ROS opphører.

Ny kommunal ROS (se under kommunale planer)

Strategiplan for Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR)

MGR har utarbeidet ny strategiplan og i praksis erstatter denne avfallsplanen. Planen ble vedtatt høsten 2020.

Behov for revidering: Nei, ikke for inneværende periode.

Midt-Gudbrandsdal brannvesen

Ny beredskapsplan mot skogbrann er under utarbeidelse. Den forventes å være ferdig våren 2021.

Behov for revidering: Nei, ikke for inneværende periode.

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2025

Strategiplan for Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal er fra 2019. Ny strategiplan blir revidert i 2024.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024

Interkommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2020 -2024, ble vedtatt av kommunestyret 18.02.2020 (k-sak 008/20).

Behov for revidering: 2024 (evalueres i 2022)

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024

Interkommunal plan for avløpshåndtering

Det kan være aktuelt å utarbeide plan for avløpshåndtering når Frya renseanlegg blir utvidet. Frya Renseanlegg er ferdig utvidet juni 2021. Det er da reservert kapasitet til overføring fra Ringebu Renseanlegg, når det skal legges ned. Vinstra Renseanlegg skal også legges ned og overføre alt

avløpsvann til Frya Renseanlegg. Det er også tatt høyde for noe økning fra Tine meieriet. Noe vesentlig ekstrabelastning utover dette er det ikke tatt høyde for i utvidelsen.

Behov for revidering: Ikke planbehov i kommende planperiode

Interkommunal rusmiddelpolitisk handlingsplan (2024-2028)

Anbefalt oppstartsår: 2024

Kommunale planer

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel (2014-2026) ble vedtatt av kommunestyret 17.06.2014 (k-sak 40/14) etter bred politisk prosess. Samfunnsdelen peker ut mål og strategier for samfunnsutviklingen i kommunen og er førende for all annen planlegging i kommunen. Det er gjennomført prosess med utarbeidelse av ny samfunnsdel i perioden 2023-2024. Planen forventes lagt fram for politisk behandling i juni 2024. Planbehovet vil da være dekket i planstrategiperioden.

Behov for revidering: Ikke behov i planstrategiperioden

Arealplaner

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2018. I forrige planstrategi for 2021-2024 ble det fastsatt at det skulle gjennomføres en fullstendig rullering av kommuneplanens arealdel i 2023. Som følge av dette ble arbeidet startet opp i 2023. Arbeidet er i tidlig fase ved vedtak av planstrategi for 2024-2027.

Behov for revidering: Rullering av kommuneplanens arealdel er startet opp i inngangen til planstrategiens periode. Vedtak av ny arealdel vil trolig skje i løpet av perioden 2024-2027. Derfor vil det ikke være behov for full revidering av arealdelen innen 2027.

Kommunedelplan for Kvitfjell ble vedtatt i 2012. Siden 2012 har det skjedd en utvikling i forvaltningen på flere felt. Det har kommet strengere krav til lokal forvaltning av naturområder og hensynet til blant annet naturmangfold har fått økt fokus. Flere reguleringsplaner vedtatt etter 2012 innenfor kommunedelplanen er i strid med kommunedelplanen. En ser derfor behov for å revidere

kommunedelplanen i henhold til oppdatert kunnskap og overordnede føringer. Hensynet til vilt, beitebruk og samlet belastning vil kunne være aktuelle tema for revidering. Med hensyn til vann og avløp inngår planområdet i Kommunedelplan for Vann og Avløp og det foreslås at dette håndteres videre som del av den planen.

Behov for revidering: Delvis, som del av rullering av kommuneplanens arealdel.

Temaplan for ferdsel og turmål

Temaer som ferdsel, turmål, reiseliv og Ringebu som destinasjon har de siste årene i økende grad preget kommunens saksbehandling. Vi erfarer at tematikk som ferdsel har blitt stadig viktigere i saker om arealbruk. I tillegg er det kommet strengere krav til kommunens forvaltning av naturområder og strengere regler for ferdsel i villreinområder. Tematikken er aktuell for hele kommunens areal, både for områder med høy grad av utbygging, i dalbunn og for fjellområdene. En ser at det er en tematikk som er sammensatt hvor det er flere ulike tema som er tett knyttet sammen. Derfor vil det være viktig å se på flere tema i sammenheng i temaplanen. En egen temaplan for denne tematikken vil være viktig for å få et helhetlig blikk på utfordringsbildet i kommunen. Ferdsel, turmål, reiseliv, idrett og aktivitetsanlegg vil være aktuelle/viktige temaer å behandle i temaplanen. Temaplanen vil i tillegg være et viktig ledd i oppfølgingen av kommuneplanens samfunnsdel 2024-2035.

Anbefalt oppstartsår: 2026

Hovedplan for skogsveger

Statsforvalteren i Innlandet har anmodet kommunene om å initiere arbeid med utarbeidelse av hovedplaner for skogsveger. Anmodninger kommer av at Innlandet har et utbredt skogsbilvegnett som er utbygd. Utbyggingen skjedde i stor grad på siste halvdel av 1900-tallet og en del av disse har ikke tilfredsstillende standard i dag. Det fører til at det største tiltaksbehovet er knyttet til ombygging og opprusting av eksisterende vegger. Hovedplan for skogsveger er et grep for å prioritere arbeidet med skogsveger i Ringebu kommune. Planen vil beskrive skogforhold, eksisterende vegnett, målsettinger og tiltak, samt gi en oversikt over eksisterende skogsveger. Tiltaksdelen skal vise prioritering av vegger som bør legges om/rustes opp og eventuelt hvilke områder det bør bygges nye skogsveger. Et annet viktig element i arbeidet med hovedplanen er i lys av kulturminneverdier. Planen vil med dette ikke være juridisk bindende, men en oversiktsplan som vil vise hovedlinjene i behovet

for infrastruktur i skogbruket.

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2025

Estetisk veileder for Ringebu kommune

Byggeskikk i Ringebu - Design-Guide, ble utarbeidet i 1990. Design-guiden gir en samlet framstilling av Ringebu sin bygningskultur og gir et bilde på kommunens estetiske utvikling fram til 1990. Vi ser behov for et verktøy i kommunens saksbehandling og som informasjon i saker om estetikk, utforming og byggeskikk. Veilederen bør differensiere mellom ulike områder i kommunen for at den i størst grad blir et verktøy for vurdering av hensynet til utvikling og bevaring.

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024/2025

Veileder for terrengbehandling

Det er utarbeidet veiledningsmateriale for terrengbehandling som fastsetter noen viktige grunnprinsipper for bygging. Slik materialet fremstår i dag er det ikke en selvstendig veileder i dag. Derfor er det behov for å utarbeide en egen veileder for terrengbehandling og oppdatere grunnprinsippene i gjeldende veiledningsmateriale.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024/2025

Næring, miljø, idrett og kultur

Næringsplan (2015-2018) ble vedtatt av kommunestyret 24.06.2015 (k-sak 63/15). Kommunens næringsplan er utarbeidet som en handlingsplan og skal være det operative verktøyet i næringsarbeidet og grunnlaget for de prioriteringer som kommunen gjør i perioden. Næringsplanen skal gi aktører og samarbeidsparter innenfor næringslivet signaler om hvilke prioriteringer kommunen legger til grunn for videre utvikling.

Behov for revidering: Ja, som ny temaplan.

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2025

Energi- og klimaplan (2015-2018) ble vedtatt av kommunestyret 24.03.2015 (k-sak 25/15).

Kommunen har en rekke roller - og styringsmuligheter i energi og klimaarbeidet. Som planmyndighet, som ansvarshavende for byggesaksbehandling, med ansvar for informasjon, undervisning, uttalelser og sikkerhet. Som forurensningsmyndighet, som byggeier og skogeier. Og som deleier av energiproducent og et renovasjonsselskap. Hovedmålsettingen tuftes på at Ringebu kommune skal selv fremstå som en ansvarlig klimaaktør.

Behov for revidering: Ja.

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2026

Beitebruksplan for Ringebu 2019-2027 ble vedtatt 17.12.2019. Beitebruksplanen er en sektorplan.

Den har dermed ikke rettsvirkning som planer etter plan- og bygningsloven. Beitebruksplanen vil imidlertid legge grunnlag og premisser for kommunenes øvrige planlegging. Beitebruksplanen synliggjør arealinteressene til beitebruken i utmarka i Ringebu og de utfordringer den kan ha. Dermed kan en forutse arealkonflikter tidlig i planarbeidet, i stedet for å måtte foreta enkeltvurderinger etter hvert som konfliktene oppstår. Beitebruksplanen vil være et nyttig redskap i kommunens planarbeid og i forbindelse med andre politiske beslutninger som berører utmarksområdene og bruken av ressursene her.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2026

Kulturminneplan 2018 – 2030 ble vedtatt av kommunestyret (k-sak 90/18). Planens første del gjelder for området dalbunnen langs E6, fra Øyer grense i sør og til Sør-Fron grense i nord, på østsiden av Lågen, eks. tettstedene Fåvang og Ringebu. Planen ble rullert i 2021 for å også å omfatte tettstedene Fåvang og Ringebu. Hovedmålsettingen med planarbeidet er å heve kompetansen og få et godt grunnlag for fremtidig forvaltning av kulturminner. Del 1 og 2 omfatter områdene langs E6 på østsiden av Lågen fra kommunegrensen til Øyer og til grensen til Sør-Fron. Del 3 omfatter Ringebu sentrum (Vålebru). Kulturminneplanens del 1, 2 og 3 ble revidert i 2023. Del 4 omfatter Fåvang sentrum (Tromsnes) og skal revideres i 2024. Kulturminneplanene har registreringer som bidrar til å heve kompetansen om kulturminnene i Ringebu. Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor forvalter ordningen SMIL, og kulturminneplanene er nyttige kunnskapsgrunnlag for saksbehandlere av denne ordningen.

Behov for revidering: Ja.

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024

Tekniske planer

Kommunal trafikksikkerhetsplan (2019-2021) ble vedtatt av kommunestyret i 2019 (k-sak 090/19).

Denne planen ble foreslått å gjelde for perioden 2019-2021, og vil være i takt med øvrig planverk på området fra 2022; herunder NTPHP (Nasjonal Transportplan Handlingsprogram), Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet, Handlingsplan for trafikksikkerhet i Oppland og fylkesvegprogrammet for samme periode. Arbeidet med revisjon av trafikksikkerhetsplanen ble samkjørt med prosess for å bli godkjent som «Trafikksikker kommune». Status som trafikksikker kommune ble tildelt av fylkestinget i møte 20. juni 2019. Trafikksikkerhetsplanen støtter opp under «0 - visjonen», 0 drepte eller hardt skadde i trafikken. Planen omfatter blant annet organisatoriske tiltak og fysiske tiltak.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024

Hovedplan Veg (2019-2026) ble vedtatt av kommunestyret i 2019 (k-sak 084/19). Denne hovedplan veg erstatter forrige hovedplan veg fra 2008 – 2015. Hovedplan veg har som formål å være et grunnlagsdokument for framtidig ressursinnsats innen drift, vedlikehold og forsterkning av det kommunale vegnettet.

Behov for revidering: Mulig behov

Anbefalt oppstartsår for revidering: Behov vurderes i 2024

Kommunedelplan for vann og avløp ble vedtatt 16.02.2021 (k-sak 012/21).

Behov for revidering: Mulig behov

Anbefalt oppstartsår for revidering: Vurderes i 2024

Hovedplan overvann

Det er et økende behov for en overordnet plan for overvannshåndtering i kommunen. Dette gjelder både for tiltak rundt eksisterende bebyggelse og som et føringsdokument i alle nye planer. Det er igangsatt arbeid med en rammeplan i et boligområde der behovet er prekært, denne vil inngå i kommende hovedplan.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024/2025

Beredskapsplaner

Kommunal ROS-analyse inngår i dag i sin helhet i interkommunal risiko- og sårbarhetsanalyse fra 2013. Ny helhetlig ROS for Ringeby kommune er under utarbeidelse og forventes lagt fram for politisk behandling i juni 2024. Det antas da at behovet for helhetlig ROS vil være dekket i planstrategiperioden.

Beredskapsplan vannforsyning er fra 2002. Denne planen må revideres til også å omfatte avløpsområdet. Ny plan vil hete Beredskapsplan vann og avløp. Arbeidet med planen er påstartet og fullføres i 2024.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: Arbeidet er oppstartet

Kommunal beredskapsplan ble sist vedtatt av kommunestyret 17.12.2019 (k-sak 119/19). Planen inneholder kommunal kriseledelse, informasjonshåndtering, helsemessig og sosial beredskap, helsemessig og sosial katastrofeplan, evakuering og forpleining, samt krisepsykiatri.

Behov for revidering: Kontaktlister og ansattoversikter oppdateres årlig/løpende administrativt. Det samme gjelder mindre endringer av mer praktisk karakter (sist i 2024). I gjeldende plan er det forutsatt hovedrevisjon hvert 4. år. Ny beredskapsplan forventes lagt fram for politisk behandling i juni 2024.

Eiendom

Boligplan for Ringeby kommune 2023-2030, ble vedtatt i 2023. Planen skal vise hvordan Ringeby kommune skal ivareta boligbehovene til mennesker i ulike livssituasjoner, samtidig som det legges til rette for en landsby- og tettstedsutvikling i tråd med kommuneplanen. Utviklingen skal både være sosialt, kulturelt, økonomisk, natur- og miljømessig bærekraftig. Hovedtemaet i planen er boligpolitikk. Planen gir en oversikt over nåværende boligsituasjon i Ringeby kommune, gi et bilde på muligheter og volum, samt et anslag på behov i framtiden. Den «ordinære» og «sosiale» boligpolitikken er knyttet sammen. Boligsosialloven av 2023 setter krav til kommunens ansvar på det

boligsosiale feltet. Loven setter krav til at kommunen skal klargjøre behovet for ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte. Kravene skal være oppfylt innen juli 2017 og det vil derfor være behov for å revidere boligplanen for å oppfylle lovkravene.

Behov for revidering: Planen er nylig vedtatt, men det er behov for revidering for å oppfylle kravene i Boligsosialloven.

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2026

Hovedplan bygg

Planen skal gi oversikt over tilstanden til kommunale bygg gjennom en tilstandsrapport, i tillegg til å fastsette en vedlikeholdsplan for den kommunale bygningsmassen.

Anbefalt oppstartsår: 2024

Helse og omsorg

Helse- og omsorg på vei mot 2032 - Kvalitets- og utviklingsplan, revidert i 2019.

Behov for revidering: 2023

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2022

Alkoholpolitisk handlingsplan (2020-2024) ble vedtatt av kommunestyret 28.04.2020 (k-sak 027/20) og er forutsatt å gjelde resten av 4-års perioden. Planen gir retningslinjer for Ringebu kommunes salgs- og skjenkepolitikk for tidsrommet 1. juli 2020 til 30. september 2024. Den sier også noe om kommunens holdning til servering og bruk av alkohol og opplysningsarbeid. Fellestjenesten har ansvar for planen.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024

Strategisk kompetanseplan, helse og omsorg 2021-2024 er et løpende administrativt plandokument. Med mindre det stilles krav til politisk vedtak, vil denne bli behandlet administrativt.

Behov for revidering: 2025

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024

Helse og mestring

Ruspolitisk handlingsplan (2010-2014), erstattes av en interkommunal rusmiddelpolitisk handlingsplan (se interkommunale planer).

Oppvekst

God oppvekst i Midtdalen- Plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid 2023-2028

Behov for revidering: 2027

Anbefalt oppstartsår: 2027

Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan, ble vedtatt av kommunestyret 25.06.2019 (k-sak 053/19) Formålet er å sikre kvalitet og helhet i barnehage-/grunnskoletilbudet.

Behov for revidering:

Anbefalt oppstartsår:

Kompetanseplan, er et løpende administrativt plandokument.

Behov for revidering: Årlig

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024

SFO. Kvalitets- og utviklingsplan, ble vedtatt av kommunestyret 18.02.2020 (k-sak 013/20).

Behov for revidering: ikke satt dato for revisjon

Anbefalt oppstartsår:

Plan for trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Behov for revidering: Hvert 2. år

Anbefalt oppstartsår: 2025

Plan for trygt, godt og inkluderende miljø i skolene

Høsten 2024 kommer det ny lov som vil virke inn på revideringen og innholdet i denne planen.

Behov for revidering: Hvert 2. år

Anbefalt oppstartsår: 2026

Kommuneadministrasjon

Arbeidsgiverpolitisk plan

Arbeidsgiverpolitiskhandlingsplan konkretiserer aktuelle tiltak som skal bidra til å realisere den overordnede arbeidsgiverpolitikken. Revideringen har blitt startet opp i 2024.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024

Lønnspolitisk plan

Den lønnspolitiske planen angir mål for lønnspolitikken, kort beskrivelse av det lokale lønssystemet og kriterier for lønnsfastsettelse.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2024/2025

Handlingsplan for lokaldemokrati tar utgangspunkt i Europarådets prinsipper for godt styresett og gjennomført selvevaluering i kommunen. Handlingsplanen ble vedtatt av kommunestyret 25.06.2019 (k-sak 057/19).

Behov for revidering: Aktuelt for ny kommunestyreperiode (2023- 2027)

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2023

Digitaliseringsstrategi (2018-2021), vedtatt av kommunestyret 12.12.2017 (k-sak 97/17). Planen er fulgt opp med Handlingsplan for digitalisering (2018-2020), revidert i september 2019 (k-sak 64/19).

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2025

Sentrale reguleringsplaner

Reguleringsplan for Ringebru sentrum (Vålebru) ble vedtatt i 2003 og det er behov for revidering av planen. Oppstart med arbeidet med ny områdereguleringsplan for Ringebru sentrum (Vålebru) ble varslet i 2022. Forslag til ny områdereguleringsplan legges ut til offentlig ettersyn i løpet av 2023. Målet med områdereguleringsplanen er å legge til rette for videreutvikling av et klimavennlig og attraktivt tettsted. Videre er det et mål om å styrke Ringebru sentrum som møtested, handelssted, arrangementsarena og bosted. Dette vil bidra til å styrke tettstedets særpreg.

Behov for revidering: Ja

Anbefalt oppstartsår for revidering: Arbeidet startet opp i 2022

Områdereguleringsplan for Fåvang sentrum ble vedtatt i 2015. Det har vært flere dispensasjoner og endringer i planen siden 2015. For å videreutvikle et klimavennlig og attraktivt tettsted ser en derfor behov for en oppdatert områdereguleringsplan for Fåvang sentrum. Videre er det et mål om å styrke Fåvang sentrum som møtested, handelssted, arrangementsarena og bosted. Idretts- og aktivitetsanlegg er også viktig for tettstedet. Dette vil bidra til å styrke tettstedets særpreg.

Behov for revidering: Ja.

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2027

Reguleringsplan for Frya Industriområde/næringspark

I forbindelse med revidering av kommuneplanens arealdel må det vurderes om det er et behov for en egen reguleringsplan for Frya industriområde/næringspark eller om dette kan løses overordnet i arealdelen.

Behov for revidering: Mulig behov

Anbefalt oppstartsår for revidering: 2025

Områdereguleringsplan for Tollmoen og Åmillom

Området Tollmoen og Åmillom omfattes i dag av en rekke ulike reguleringsplaner. I alt er det fem reguleringsplaner innenfor området med ulik alder. Flere av planene er revidert, men bærer preg av å være utdaterte. I tillegg vil utfallet av den pågående skolebruksanalysen kunne påvirke fremtidig arealbruk og utvikling innenfor området. For å muliggjøre en helhetlig utvikling av Tollmoen og Åmillom vil det være behov for å revidere gjeldende reguleringsplaner. En ny reguleringsplan for Tollmoen og Åmillom vil i større grad kunne se formål og utviklingen av området i sammenheng med områdereguleringsplanen for Ringebru sentrum (Vålebru). Utnyttelse av arealer, variasjon i sentrumsnære botilbud, samt idrett og aktivitetsanlegg vil være også aktuelle tema i en slik reguleringsplan.

Anbefalt oppstartsår: 2026

Reguleringsplaner utenfor sentrums- og industriområder er ikke inkludert i listen.

Prioritert planoversikt

Se eget vedlegg for prioritert planoversikt.

Kilder

- [Kommunefakta – SSB](#)
- [FNs bærekraftsmål](#)
- [Arealbruk i kommunene – SSB](#)
- [Innlandsstatistikk](#)
- [Klima og miljø \(framsikt.net\)](#)
- [Rondane | Villrein](#)
- [Ringebu Fjellstyre \(ringebu-fjellstyre.no\)](#)
- [Fakta | Innovasjonssenteret Ringebu](#)